

Az irodalom letaszította a trónról a sportot

Covaciu Norbert online könyvbemutatója

A 2017-es Tabéry Géza irodalmi pályázat nyertesének, Covaciu Norbertnek idén jelent meg *Az a fél flakon sör* című novelláskötete a *Várad* gondozásában. Az online könyvbemutatót november 6-án tartották meg. Novelláiban súlyos társadalmi problémákról ír Covaciu Norbert, olvasmányosan, magával ragadóan. Témái között megtalálható a szegénység, az alkoholizmus, a családon belüli erőszak, a kommunikációhiány okozta gondok stb. Odafigyel a részletekre, érzékletesek a tájleírásai, az étkek, étkezések leírása. A csokalyi származású fiatalember magyartanár a Szilágyságban, a *Hepehupa* kulturális és irodalmi lap szerkesztőtanácsának tagja, és már tervezi a következő novelláskötetét. A beszélgetés során mesélt egyebek mellett váradi

A Zoom formátumon zajló online könyvbemutató megörökítése. A beszélgetést mintegy százan követték figyelemmel, szerkesztett változata megtekinthető a Várad YouTube csatornáján

egyetemistaéveiről, szilágyságivá válásáról, inspirációkról, tervekről.

Covaciu Norbert beszélgetőpartnere **Szűcs László**, a *Várad* folyóirat főszerkesztője, a debütkötet szerkesztője és **Kemenes Henriette** költő volt. Bevezetesként elhangzott: a novelláskötet már a tavasz folyamán megjelent, ám az élet és a járvány közbeszólt, ezért mutatják csak most be Nagyváradon, s ugyan közönség előtt szeretnék volna, csupán online van rá most lehetőség. Zilahon a nyár végén még sikerült egy hangulatos szabadtéri könyvbemutatót szervezni.

Covaciu Norbert gyermekkorá az érmelléki faluban, Csokalyon telt. A középiskolát Székelyhídon végezte, majd Nagyváradon, a Partiumi Keresztény Egyetemen diplomázott. Hogy miért lett tanár? Volt vagy három olyan pedagógusa az általános, illetve középiskolában, aki miatt a tanári pályát akarta választani. Még zsenge gyermekkorban, ötödikes kisdíakként elhatározta: pedagógus lesz ő is, de akkortájt még a tornatanárság vonzotta. Aztán középiskolában „az irodalom letaszította a trónról a sportot”. Ezért jelentkezett a PKE magyar nyelv és irodalom szakára. Egyetemi tanul-

mányainak befejezése után hároméves angliai kiruccanás, tapasztalatszerzés következett. Akkori barátja – azóta a hitvese – vele tartott Nagy-Britanniába. Norbert hazajövele után a tanügyben helyezkedett el, ahogyan azt már kiskorában elhatározta. Időközben a mesterképzést is elvégezte, ugyancsak a PKE-n. Négy éve magyartanár Szilágymegyében.

A szerző hangsúlyozta: novelláskötete megjelenéséhez köze van néhány PKE-s tanárának is, akiknek sokat köszönhet, irányították, hatással voltak irodalmi ízlésére: Boka László, János Szabolcs, Bíró Annamária, Antal Balázs, Magyarai Sára.

Az is mérföldkőnek számít az életében, hogy jelentkezett a *Várad* folyóirat és a PKE 2017-es Tabéry Géza novellapályázatára, s annak első díját 2018-ban elnyerte. Elsőéves egyetemistaként már gondolt arra: milyen jó lenne, ha önálló kötete jelenne meg. Persze volt benne sok kétely, bizonytalanság. Amikor befejez egy szöveget, sokszor érzi úgy, hogy nem elég jó az írás, lehetne sokkal jobb is. Mindig arra törekszik, hogy ne adjon ki a kezéből olyan írást, amit később megbánná. Az *a fél flakon sör* című novelláskötetének anyagát mintegy tizennégy hónap alatt írta meg. Számára a külső megformálás, a jó mondat, szép szöveg nem elegendő. A mondandó fontosabb. Olvasóként is erre figyel.

Írásaira hatással van a többi között a gyermekkor, a nagyszülőknél töltött esztendő. Az ember saját magát, az emlékeit, a személyiségét is beleírja a szövegeibe. Ez részben tudatos. Fontos a különféle gondoknak, érzelmeknek a kiírása önmagunkból. Az írás terápia is.

Hogy miként vált szilágyságivá? Felesége zilahi születésű. Amikor hazatértek külföldről, két választásuk adódott: Nagyvárad vagy Zilah. Ez utóbbi mellett döntöttek. Norbert hozzáfűzte: lassan kezdi érezni, hogy már oda tartozik. Az ugyancsak elősegíti e folyamatot, hogy Vicsai Zsolt főszerkesztő felkérte, vegyen részt a *Hepehupa* folyóirat szerkesztésében. Szóval szépen összegyűlt: család, munka, barátságok. Ez utóbbiak is lényegesek, még ha ő inkább ott-honülő típus is. Emiatt a karanténos idők sem viselik meg

annyira. Próbálja észrevenni bennük a jót is, az alkotásra való időt. A *Hepehupáról* még annyit: a lap negyedévente jelenik meg, és önkéntes alapon készül. A lapcsinálás oroszlánrészt Vicsai Zsolt végzi. Amikor Norbert az első lapot a kezébe vette, megírta Vicsainak a véleményét: azt is, amit jónak tart, és azt is, amin szerint változtatni kellene. A főszerkesztő pozitívan reagált a levelére. Norbert a szerkesztőbizottság tagjaként a tanácsok és egyéb teendők mellett írásokkal is szolgál a lapnak.

A szerző az online bemutatón felolvasta két novelláját kedvcsinálónak. Volt, amihez a szöveg keletkezésének történetét is hozzáfűzte. Például van egy kortárs magyar szerző, aki szélsőséges nézeteket vall bizonyos dolgokról, ám néhány szövege meglepően jó. Az egyik novellája olvasásakor Norbert azt érezte: az író „ellopta” egy történetét, s annak a szereplőit. Kihívás volt számára úgy megírni a történetet, hogy a plágium gyanújának még az árnyéka se vetődjön rá. Így született meg a *Dinnye* című novellája. Norbert általában kétféleképpen ír: vagy saját tapasztalat a kiindulópont, vagy olvas valamit, aminek olyannyira a hatása alá kerül, hogy írásra inspirálja. És van, amikor a kettő ötvöződik, mint a *Dinnye* esetében.

A szerzőnek fontos, hogy a történetében megfogalmazódjon valamilyen tanulság, vagy legalábbis elgondolkodásra késztesse. *Mindenki* című novellájában találkozik a jelen és a múlt. *Kondérban főni* című történe-

tében váradi helyszínek tűnnek föl furcsa körforgásban, és összemosódnak az idősíkok. E novella megírása ugyancsak kihívás, személyes elvárás volt. Saját élmények és a múlt század eleji Várad bukkann föl benne. A váradi egyetemi évek erősen hatottak rá. A város lényeges állomása az életének. Az első irodalmi megjelenés ide köti.

Az online esemény egyik követője hozzászólásban kérdezte: milyen írókat ajánl olvasásra? Mire a gyors válasz: Borges, Esterházy és Nádas.

Befejezésül elmondta a szerző, hogy már tervezi a következő kötetét. Novellafüzérbe iktatott novellák lesznek, eléggé érdekes szerkezet. Hasonló témákról ír, mint *Az a fél flakon sőr* című könyvében. Nem szívderítő olvasmányok, de fontos mondanivalóval bírnak.

TÓTH HAJNAL